COLLEGII FEUDALIS

DISPUTATIO I.

DE FEVDI DEFINITIONE, ET DIVISIONIBUS IN GENERE:

Quam,

D. O. M. A.

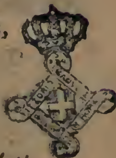
Præside

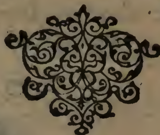
CLARISSIMO ET CONSULTISSIMO VIRO DN. THOMA FRANZIO, I.C. & Pandectarum professore publico, defendet

PETRUS RITTER, Görlicius Lusatius,

XV. KL. Quinctilis, h. 6. & seqq.

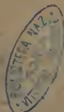

Andrea della Valle.

VVITEBERGÆ,

Typis M. Georgij Mulleri,

ANNO M. D. XCVI.

AMPLISSIMIS,

CLARISSIMIS, HV-MANISSIMIS, ET DOCTISSIMIS VIRIS,

Dn.	*Dn.*
IACOBO MONAVIO, inclytæ Reip. Vratislaviensis Patritio &c.	SEBASTIANO HOFFMAN, IN HENN. Reip. Gorlicianæ Consuli dignissimo, &c.

FAVITORIBVS ET PATRONIS, OMNI OBSEQVIO ET OBSERVANTIÂ COLENDIS,

has de feudi essentiâ theses,

Tanquam Mercurio, (ut de Cynocephalo Valerianus adnotavit) summâ cum diligentiâ.

D. O. & C.

Respondens.

DE FEVDI ESSENTIA,

THESIS I.

Feudorum juri operam daturum, cumprimis nosse oportet, unde nomen feudi descendat. *a* Est autem, si vocis originem Saxonicam spectes, à præfecturâ, *b* hoc est, domo dispositoris, sive perfecti, quem Fochet Germani vocant, derivatum, quasi Fochet dom: Sin rei ipsius formam contempleris, à fide appellatum, *c* Unde eleganter definitur beneficium fidelitatis.

a. *argumento l.1.in pr.ff.de just.& jur.* b. *Goropius in hermathene lib.5.pag.102.Dn.D.Franzius in defensione pro Carolo M primo feudor: auctore, & c. par.2.K.4.b. Vigelius de feudis.c.2.q.2.* c. *c. un: § fin: & ibi Dd.per quos fiat invest: c.1.§ fin: in quibus caussis feudum amitt.Vvesenb.in tr: de feudis, c.1. in pr: & n.17.& c. 8.n.19. (p.159.) Hattyser in analysi jur.feudal: c.9.§ post investituram. (p.90.) Clarus § feudum q.5.Duar: c.2.n.2.3.Conanus lib.2. commen: c.9.n.6.Cujac: in proœm: de feudis, pag. 2. Sonsbecciuś par: 2.n.34.Borcholt c.1.n.2. Vulteius in tr: de feudis, c. 2. n. 1. & seq: c.6.in princ.& in exegesi pag.7.Dissentiunt in derivatione feudi Isidorus in lib.etymol 2.15.par.1.de feudis,n.2. Hanneton: lib. 1. c.2 Borch.c.1.n.2.qui deducunt à fœdere. Henricus Archiepiscopus in summâ suâ, § 2. quem, post Iason.in prælud.& Antonium de Prato veteri, in rubr.1.de feud.refert Seysellus in tit: de definitione feudi, pag.82.vers.refert tamen: Borcholt in d.c.1.n.4.derivant, a faciendo, cùm, ut aliquid fiat, hoc est, servitia præstentur, feudum concedatur.Phil: Melanth. Victor.Strigel in Ethicis.lib 2. (p.300.) & VVesenb. c. 1. in pr: à Germanico* fuden/ *quod pascere significat: Quidam à Germanica voce Faida, vel feida, vulgo* Fehde: *Montanus lib. 1. feudor: c.1.Camerar.in.c.imperialem.in pr: de prohib: feudi alien: per Frider: Kleist in prolegom: conclus: feudal. pag.9.Hotom.in disp. de feudis, c.1.Bodinus deniq;, lib.1.de Rep.c. 9. in pr: ex hisce verbis feudi nomen colligit: Fidelis Ero Domino Vero Meo. Verùm cùm nimis longum sit, in singulorum rationes inquirere: illiq; potissimum conjecturis nitantur: eadem facilitate, quâ ab illis dicuntur, à nobis rejiciuntur.*

II.

Beneficium generis locum in definitione obtinere, consentiunt ICti omnes, & nos cum illis: dissentiant licet quidam interpretes.

c.1.§ 1 & § cùm verò Corradus 2. § hoc quoq. 4. de his, qui feudum dare possunt.c.1.§ fin. de feudo Marchiæ.c. un.an maritus succedat uxori in beneficio.c.un.de feudis datis minim.valuasor:c.1. apud quẽ vel quos.& c.c.1.& 2. constitutiones feudales Dn. Lotharij,& c.t.un. & in rubr.de benefic.fratris.c.1.& 2. de feudo sine culpâ non amitt. c.1.2.3. quo tempore miles invest.pet.deb.c.un. de content.int.Dom. & vasall.de invest.feud.c.un.quemad.feud. ad filiã pertineat.c. un. § fin.de feud.cognit.c.un.in pr. & § 1. per quos fiat invest.c un. § rei autem § quid ergò.§ fin.de invest. de re alienâ factâ. c. un. in pr. & § 1.qual.ol.pot.feud.alien.c.1.quis dic.dux,March.Com c. un.de success.fratr.vel gradib. succed.in feud.in rubr.& c. 1.de fratr. de novo benefic.invest.c.un.de vasallo decrep.ætatis.c.1. in pr. de eo, qui sibi, vel hæred.suis.& c. 1. de duob.fratr. à Capitan. invest.c.un.in pr. de vasall. mil qui arm. bell. deposuit.c.un. in quib. caus.feud. amitt. in rubr. & c. 1. in pr. § 1. & § item qui Dominum. 2. & per tot. quæ fu.t 1.prima causa benefic. amitt. c. un. § licet vasallus. § beneficium.cum § seq.si de feudo defuncti contentio sit,& c. c.un.§ si judex. 2. vers si duo homines. cum seq. § publici. 5. vers. quicunq. de pace tenend. c. un. § ad hoc. heic finitur lex. c. un. de filijs natis ex matrim.ad morganatic.contr.c.1.de feudo fœminæ c.1.in pr.& §.fin.de consuet.rect.feud.c.1.in pr.§ ex eadem.1. § similiter.2. § fin. de l. Corradi. c. un. de cler. qui invest. fac. c. 1. in pr.an ille,qui interfec. fratr. dom. sui.c.un.de vasallo, qui contra constit. Lotharij regis beneficium aliena vit.c.1.in pr. & § fin. de alien. feud: patern. c. 1. in pr.& § fin.de capitulis Corradi.in rubr.de controvers. int. masc. & fœm.de benefic. c. 1. in pr.& §. 1. de controvers. inter Dom. & emtor.feudi,in rubr.& c. un. de controvers.inter vasall.& alium de benefic.c.un.in fin. quid juris sit, si post alien. feud.c. un. an agnat. vel filius.c.un. in pr. an apud judic. vel cur.c.un.in fi.de eo, qui finem fec. agnato.c.un.de nat success.feudi.c un in pr. de capitan. qui cur vendidit,c.un.de prohib.feudi alien.per Lothar,c.un. in prin. de prohib. feudi alien. per Frider.c. un. de condit feudi non implet. c. un. de fidelitate. c. un. si plures sint Domini vel vasalli. c. un. de evictione c.un.prius possess.restituend. esse.cap.un.si unus ex fratrib. dederit. & c. c. 1 in fi.patrem in feudo filij non succedere. c. un. an præscriptione feud.acquiratur, & quatuor capp. seqq. c. un. factum fratris fratri in feud patern.non nocere.c.1. de success. feudi, & 2. capp seqq.cum similib.c.ad audientiã.23.in fi.ex.de præscript.& Dd. comm.

comm. in locis allegatis, quorum plurimos refert Rosenthal in synopsi, c. 1. concl. 1. litera a, & retinet hoc genus, clientela militari reiectâ Hotom. in disp feud c. 4. in fi. Mozz. de feud. c. 1. n. 16. Curt. in tr. feudor. c. 7. q. 6. n. 2. & seqq Z. as. par. 1. n. 3. & 4. Hanneton. lib. 1. juris feud c. 2. Duar. c. 2. n. 1. & 4.

Dissentiunt primò, qui genus feudi concessionem vel actionem benevolam statuunt, ut scribunt Goffred. VVilhelmus de Cuneo, & Ioan. Blanc. in prælud. feud. Odofred. in summ. Rainu. in repetit. c. imperialem. de prohib. feud. alien. per Frider. quos sequitur Clarus q. 4. Z. as. par. 1. n. 3 Rebuffus in prælud. q. 1. post pr. Bl. in prælud. Aluar. in c. vn. § beneficium. in quibus caus. feud. amitt. Seysellus in spec. tit. de defin. feud. p. 1. in fi. pag. 77. VVesenb. c. 1. n. 11. Montan. lib. 1. c. 5. Molinæus in consuet. Parisiensi. tit. 1. in pr. n. 52. Silvan. de feud. recogn. q. 5. Schenk in d. c. vn. § fin. in quib. ca feud. amitt. n. 3. Sonsbec. par. 2. n. 2. Curt. par. 1. q. 1. c. 7. n. 2.

II. Qui feudum putant esse contractum, Br. in l. jurisgentium. 7. § quin imò. de pact. ff. post Br. Bl. Ang. & immol. Ias. in prælud. vers. quartò. Guer. Piso in prælud. q. an feud. sit contract. Curt. par. 2. q. 8. n. 1. & seqq. & par. 2. de feudis Laicorum, n. 52. Brun. conf. 2. n. 17. Schrad par. 2. c. 2. n. 2. 3. 4. 5. 6. Ias. in l. 1. n. 33. C. de jur. emphyt. Clar. § feudum. q. 6. VVesenb. in d. c. 1. n. 6. Ronchogallus in l. reos. § cùm tabul. ss. n. 37. ff. de duobus reis. Caccialupus in repet. c. vn. de feudi recognit. par. 5 n. 10. & n. 32. Sylvan. de feudi recognit. q. 2.

III. Qui dicunt, feudum esse clientelam militarem. Hotom. in disp. feud. c. 4. in pr. Bodin. lib. 1. de Rep. c. 4. Lælius Taurellus de militijs ex casu, in fine.

IV. Qui nullo alio, quàm ultimi finis, respectu, feudum beneficij speciem esse concedunt. VVesenb. de feud. c. 1. n. 2. pag. 27.

V. Qui usumfructum quendam esse statuunt, Vult. in exegesi in pr. & de feud. lib. 1. c. 6. n. 9. Aliud ergò erit, jure beneficij aliquid concedere, aliud jure feudi. Nam hoc sine illo subsistere non potest, illud verò sine hoc potest. Monemus hoc ideò, ne, sine judicio, id, quod apud Annonium, lib. 1. c. 14. in fi. & alios historicos, de concessione beneficij legitur, cum concessione feudi confundatur.

III.

Hine partes feudi integrales, quoad genus duæ sunt; Vna τὸ ἔργον, sive opus, quod in jure feudali res beneficiata

appellatur, altera beneficentia, quæ in communicatione istius operis consistit.
d. c. 1. § fin. in quibus ca. feud. amitt.

IV.

Res autem beneficiata duplicem habet respectum, quatenus nempe hoc aliquid est, & quatenus res talis est: Illo respectu, manet in proprietate & dominio benefacientis: Hoc verò communicatur beneficiato. Itaq; modum communicationis in perceptione usufructus constituere necessum est.
d § fin. ibi: quod ex benevolentiâ ita datur alicui, ut proprietas quidem rei immobilis beneficiatæ penes dantem remaneat, usufructus verò illius rei ad accipientem transeat.

V.

Fidelitas forma est feudi, quia finis operantis: id quod ICti & interpretes omnes uno ore affirmant.
c. 1. in fi. de feudi cognitione. c. vn. § fin. per quos fiat investitura. c. vn. vers. ut fideliter serviant. In quibus causis feud. amitt. c. vn. § est & alia, quæ fuit prima causa beneficij amitt. ubi Isernia. Dd. in locis suprà allegatis in th. 1. sub literâ c. quibus adde in theoremat. juris controversi miscell. à Dn. D. Th: Franzio propositis, theor. 14. Ratio hæc dari potest, quia beneficium datur propter officium. Finis ergò benefacientis in facto, vel in opere ipsius non residet, sed in illum, qui recipit beneficia, transit. Hinc scribit ICtus, ita transire usumfructum in accipientem, ut Domino fideliter serviat. d. c. vn. in fi. in quibus ca. feud. amit. Per fidelitatem ergò vasalli perficitur totum opus feudi, quod ideò meritò fidelitatem pro formâ agnoscit. c. vn § fi. de no. form. fidel. Nec obstat, quòd feudum etiam sine fidelitate conferatur, c. vn: in fin. per quos fiat invest. & quod feuda sint, pro quibus fidelitas non præstatur. c. vn. est & alia. 1. in fin. quæ fuit prima causa benefic. amit. c. vn: in pr. de fidelitate. Nam fidelitatis nomine interdum jusjurandum fidelitatis impropriè intelligitur: c. vn. in fin. quid præced: deb: an invest: vel videl: quod non semper præstant vasalli. Etenim illud quibusdam pactione remittitur, d. c. vn: in fin: per quos fiat invest: & d. c. vn: de fidel. Itaq; ibi textus accipiendi erunt de fidelitate juratâ, quæ remitti potest, non verò injuratâ, quæ nunquam: cùm forma & substantia rei pacto sive conventione immutari non possit. l. cùm precario. 12. ff. de precario. Hattyser. d. analys. c. 2. & c. 3. n. 8. & c. 9. § post investituram. n. 1. Iacobin. de S. Georgio, verb:

qui

qui quidem investiti, n. 71. Zas. par. 1. n. 7. & par. ult. n. 34. Vulteius d. lib. 1. c. 6. n. 8. p. 120. & c. 8. n. 42. VVesenb. c. 8. n. 20. 21. p. 160. Hattyser. d. c. 9. § post investituram, n. 2. Menoch: consil. 391. n. 35. vol. 4. Mozz. de divis. feudi, n. 76. Schrader. c. 4. n. 18. Rosenthal. c. 2. concl. 29.

VI.

Eam definimus beneficiariæ fidei officium, vel opus. Ex quo apparet, feudi partes integrantes solas non esse opus & beneficentiam, sed his addendum etiam, ex parte fidelis, officium & fidem.

Cicero lib. 16. epist: famil ep. 17. c. vn: § fin: in verb: fideliter Domino serviant. In quibus caus. feud. amit. Hinc consectarium est, reliquas fidelitatis definitiones vel latiores esse suo definito, vel essentiam fidelitatis non verè explicare; qualis est ea, quam tradit Riger. lib. 2. Ethicor. c. 8. quemadmodum & exempla, quæ longo ordine subjicit, varias formas & species fidelitatis continent; quam vel præstant ipsi Impp. vel subditi, vel alij in contractibus, & alijs actibus humanis. Illa etiam descriptio, quam Rhapsodi juris feudalis, in c. vn: in fin. quid praeced deb: magis ab effectu aut fine petitur in largâ significatione, quàm à naturâ verborum afficiente, ut ait Montanus, lib. 3. de feud. c. 7.

VII.

Officium finem notat totius hujus operis. Est enim inchoatio civilis beatitudinis: Propter civilem ergò beatitudinem feuda constituta sunt omnia.

Scaliger exerc. 307. sect. 26 pag. 975.

VIII.

Inter quæ naturâ excellentissima sunt pietas, quam creatura creatori, & humanitas, quam homo homini cogitur præstare: Tempore verò excellunt amicitia, quàm civis civi, & fidelitas, quam obsequens debet imperanti.

Scaliger exerc. 307. in prin: argumento l. 2. & totius tit. ff de I. & I.

IX.

Omnis verò fidelitatis forma est fides; non Evangelica Christianorum, sed politica subditorum, quæ est opinio voluntaria ex incertis certa promittens.

Scaliger exerc 307. sect. 31. p. 989. Ex hac thesi sequitur, non omnem statim fidelitatis sive fidelium appellationem de fidelitate feudali intelligendam. Nam à fide, quam pij DEO debent, & præstant, in primitivâ

mitivâ Ecclesiâ dicti sunt πιστοί sive Fideles, quemadmodum videre est ex can: jam nunc illud: can: sic enim.in fi.c.Iudæorum. c. sæpè. c. nullus.& c. omnes 28.q.1.Beza in tr: de repudiis & divort: p.99.& seqq.ubi agit de sponsalibus inter fidelem & infidelem initis,& multa patrum allegat testimonia,qui vocabulo Fidelis hoc significatu usi sunt.Diss.Vulteius,qui fidem & fidelitatem pro uno, eodemq; hoc in loco accipit, & inter fidem & fidelitatem non distinguit,d.c. 6.n. 1. & seq.

X.

Ejus duæ sunt species,beneficiaria una,non beneficiaria altera. Beneficiaria est,quæ propter beneficij concessionem præstatur,& propriè forma est nostræ fidelitatis. Non beneficiaria est, ad quam quis, sine beneficij concessione, vel ex naturâ vel conventione est obstrictus.

c.vn.& ibi Isernia, Afflictus,& Dd.qualiter jurare debeat vasallus Domino fidelitatem.Rebuffus in arbore feudor. p. 283 Duaren.c.13. n.1.Montanus lib.3.feudor.c.2.& lib.6.c.1.Cùm itaq; fides non tantùm in feudis,sed in omnibus rebus & contractibus sit præstanda & servanda,cùm sit firmamentum omnium contractuum , secundum Tullium,lib.1.Officior.l.1.in pr: ff.de pactis.l. 1. in pr. ff. de constit. pecun.l.inter 8 C.de summ.Trinit.l.bonam.4 C.de Oblig & Action. Mont.ad tit.C.de jure emphyt. in prælud. Cujac.de feudis,in proem. p. 13.nō sequitur in illis locis veterum auctorum statim fieri mentionem fidelitatis beneficiariæ,cùm in Annonio,lib.3.c.26.48. 83. lib. 4.c.31.53.64.70 78.Æginardo,& aliis,passim fidelitatis & fidelium fit mentio: sed accuratè inter has fidelitatis species erit discernendum: quas malè videtur confundere, post alios, Vulteius lib. 1. feud.c.8.n. 22.

XI.

Et tantum de definitione feudi,ejusq; partibus. Ad divisiones quod attinet, summa hæc est,quod feuda alia sint perfecta, alia non perfecta. Perfecta sunt quæ rectam feudi naturam *a* habent : Non perfecta, in quibus aliquis reperitur defectus *b*.

a.c.vn.§ fin.de his,qui feud dar.poss.c. vn.§ fin. quid sit invest. c. vn.denat feud.c.vn de feudo non habente propriam naturam feudi. Vocatur aliàs feudū rectum,in rubr.c.vn.de consuet.recti feudi.Itē, simplex,purum,liberum Rebuff in declar. feud. n. 15. Quid verò sit natura feudorū.& quæ de naturâ feudi sint, videantur præter superiores textus,c.vn.§ præterea,quid sit invest.c.vn §sciendū,de feudi

cogni-

cognitione, c. un. § hoc autem notandum, de his, qui feud. dar. poss. c. un, in pr. de natur. success. feudi, cum textibus similibus multis, quos allegant Bl, in prælud. divis. 4. & in l. 1. C. commodati. Curt. par. 1. c. 7. q. 6. n. 7. & 25. (p. 58.) Rebuffus d. n. 15. Th. de Marinis tit. 18. n. 2. Z as par. 1. n. 8. & c. 2. Schneidevinus par. 1. n. 31. 35. Wes. c. 2. n. 1. & 2. Duar. c. 4. n. 1. Hanneton. lib. 4. c. 3. Borcholt. cap. 4. n. 26. & seqq. qui plures allegat. Hattyser. d. c. 4. n. 1. 12. & seqq. Vulteius in exegesi pag. 27. & lib. 1. c. 8. n. 37. Schrader. par. 2. c. 3. in pr.

b. *d. c. un. de feudo, non haben. propriam feudi naturam. Vulteius in exegesi, p. 27. & seq. & lib. 1. c. 8. n. 38. Schrader d. c. 3. n. 2. Curt. par. 1. q. 6. n. 18. & seqq. Th. de Marinis tit. 19. n. 4. Wesenb. c. 2. n. 10. Rebuff. divis. 7. Zas par. 12. n. 2. Borcholt c. 4. n. 25. qui plures allegat, & n. 34.*

XII.

Altera divisio à causâ efficiente sumitur, puta, à beneficentiâ superioris, & ultimo feudorum fine, qui est civilis beatitudinis fruitio, cujus modus consistit in unione civium. Aut enim constituunt unionem feuda, aut conservant constitutam: Quæ constituunt, vocantur feuda absoluta: quæ conservant sunt ordinaria.

c. 1 quis dicatur Dux, March. Comes &c. & ibi Bl, & Ld. Tot enim sunt Dominorum summa genere, unum ordinariorum, hoc est eorum, qui à superiore ordinati, legi subsunt: alterum absolutorum, qui, divinitus vocati, legibus soluti sunt, & iisdem dominatur, l princeps. 1. de legibus l. 1. in pr. ad l. Iul. de ambitu. Nov. 105. § omnibus autem à nobis, & ibi gl. in verb: legem animatam, c. un. § & quia vidimus, de his, qui feud. dare possunt, c. un. quæ sint regalia. c. un. § judices, de pace tenendâ & juram. firmand. Duar. lib. 2. disp. anniverſ. c. 19. p. 194. Hotom. in qq. illustr. q. 2. Vasquius in controvers. illustrib. c. 21. n. 7. Dn. Treutlerus in disp. n. disp. 1. th. 6. cum ibi adductis.

XIII.

Ab opere vel re beneficiatâ, feuda sunt vel regalia, vel non regalia. Regalia sunt, quæ Legibus, Ducibus, Marchionibus, Comitibus, & qui his similes sunt dantur: Non regalia, quæ conferuntur inferioribus.

c. un. in pr. de feudo Marchiæ, c. un. quis dicatur dux, Marchio, Comes, c. un. de lege Corradi. Clarus § feudum, q. 8. Curt. par. 1. q. 8. c. 9. n. 4. Alvar. in prælud. divis. 1. n. 21. Rebuffus divis. 2. Duar. c. 4 n. 7. Zas par. 2. n. 1. Sonsbeccius par. 3. n. 7. & seqq. Gail. li. 1. obs. 30. n. 1. 4. 5. & obs. 37.

obs.3 . n. 11. Hennig. Göden consil. 3. n. 7. (qui addit feudum Baroniæ, quod tamen Zas. negat ad regalia pertinere, par. 5. n. 26. (p 21.). Mozz. de divis. feudi, n. 42. Schrader. de feudis, par. 2. c. 3. n. 3. Vulteius in exegesi feudali, pag. 24. & lib. 1. feudor. c. 8 n. 10. qui tamen hanc divisionem ad causam efficientem refert. Errant etiam illi, qui feudum regale cum nobili, feudum non regale cum ignobili confundunt: quemadmodum in effectu faciunt, qui feudum regale ab adjuncto dignitatis describunt, quales sunt Iacobin. de S. Georg. in verb. in feudum, n. 5. & illi, quos sequitur & refert Borcholt. c. 4. n. 12. Expressè autem eas confundunt VVesemb. c. 2. n. 4 pag. 45. eumque secutus Hattyser. c. 4. n. 3. & 4.

XIV.

Ab officio feuda sunt vel spiritualia, vel temporalia. Spiritualia respiciunt conservationem unionis inter Deum & hominem, Temporalia unionem civium: quorum alia iterum sunt Ecclesiastica, alia non Ecclesiastica: Ecclesiastica quæ consecratorum unionem conservant: Non Ecclesiastica, quæ Laicorum: sive illa sit militaris, sive non militaris.

c. un. §. feudum 1. de his, qui feudum dare poss. c. un. in pr. Episcopum vel Abbatem &c c. un. quis dic. dux Marchio, Comes &c. Ratio hujus divisionis est, quia omnes Magistratus & Domini ad hoc constituti sunt, ut vel Deo serviant, & Ecclesiæ, vel populo & plebi: illi generali nomine Ecclesiastici vel Clerici vocantur, hi verò Laici. l. 1. 6. 12. & t. t. C. de Episc. & Cler. l. 2. C. Th. de Episc. & Cler. c. Clericus 11. q. 1. c. cleros, in pr. dist. 21. c. duo 12. q. 1. Alciat. lib. 5. παρεργῶν, c. 22. Cælius Rhoding. lect. antiquar. lib. 7 c 13. Schardius in Lex. verbo Laicus. Diss. Vulteius, post alios, in exegesi, pag. 25. & lib. 1. c. 5 n. 10. qui hanc ad causam materialem refert.

XV.

A fide feudum est ligium, vel non ligium: Illud conservat unionem immediatè imperantium & obsequentium: *a* hoc illam, quæ mediata est. *b*

a. c. un. §. sitis benè. in pr. vers. alter eorum Domino. de prob. feud. alien per Lothar. c. un. factum fratris fratri in feud. pater: non nocere. Clem. pastoralis. § rursus, & ibi gl & Dd. de sentent. & re judic. Bodin. de Rep. lib. 1. c. 10 pag 178. Curt. par. 1. q. 8. c. 9. n. 22. & seqq. Hanneton. lib. 1 c. quomodo feudum constituatur. Duar. c. 4. n. 2. Rebuffus divis. 12. n. 22. & 23. Bl. in divis. 7. Ravennas in proœm. feudorum.

rum Iacobin. de S. Georgio verb. in feudum.n. 19. Clarus in §. feudum.q.11.VVes.c.2.n.9. Duar.c.13.n.6. Hattyser.c.4.n.7.8.9. Borch. c.4.n.22.& seqq.Vulteius in exegesi,pag.25. & d.c.8.n.20. ubi plures allegat. Dicitur autem Ligium,vel ex eo,quod vasallum liget, & obstringat contra omnes,c.un.de feudo ligio,Iacobin.d.n.18.Hattys. d.c.4.n.6.Vult,d.c.8.n.20.(pag.294.)vel,quod arctius liget, & obstringat vasallũ: cùm nullus alius excipitur ex jure fidelitatis.Duar. d.c.4 n.3.& Cuj t.d.q. 8.n. 24. vel quod omnia bona hominis ligij dicitur esse sub jurisdictione Domini,Iacob.d.loco,n.20. Cuj t. in d. loco,n.26.(p.73) Borcholt c.4.n.22.(p.70.b) Ligium esse totalem subjectionẽ,Italorũ linguá significare,post Cranzium,in 4.Chronic. auctor est Cujac.in li .4 tit.9 .(p.268.) & Borcholt.sequitur d.n. 22. Talem vasallum Cujac. etiam non inerudité homologum dici putat,in d tit.93 & in tit.7 lib.2.(p.132.) Diss.Hotom.in disp.feudali, c.7.qui hanc feudi divisionem fictam & commentitiam, & ligium nihil aliud,quàm vasallum simplicem significare opinatur: cujus rationes in disputatione examinabimus. Meminit etiam Vulteius in d. c.8 n.22.in fin.

b.Bl.in divis.7.Iss.in prælud.n.106 & seqq. Duar.divis.1. Iacobin de S.Georg.in d.verb.in feudum,n.21 Rebuffus divis.10. n. 22. Sinsbeccius par.3.n.29.Duar d.c.4.n.2.Clarus §feudum,q.11. VVesenb. c.2.n 9 Borcholt d.c.4.n.23 Vulteius in d.c.8. n. 22. Excipitur autem in feudo non Ligio Imp.vel Rex.c.un.§ fin.in fi. ubi Dd de prohib. feud. alien per Frider. c. un. in pr. & ibi Dd de nova form. fidel.antiquior Dominus,c.un.§.fin.hei: finitur lex,Borcholt c. 8. n. 23.24.& pater.Contra patrem enim,ut nec contra seipsum, Dominũ juvare vasallus non tenetur. Patri quippe naturali & civili jure debet fidem.obsequium & honorem: Domino verò saltem civili.Cujac. lib.4.tit.31.Hattyser.d.c.4.n.8. Dissent Hotom.in d.c.un.§.1.& § fin hei: finitur lex,(p.429.447.)Borch.lt d.c.8.n.24.in fi. & Dd. communiter.

Ζητήματα.

An quis possit esse duorum Dominum vasallus, ut vocant, ligius *a*: & an etiam Pontifex Romanus in feudo non ligio exceptus videatur *b*? Vtrumq; negamus.

a. Gl in clem.pastoralis,verb.homoq; ligius,ubi Dd.de re judic.Bl.in div.§.7.Ravennas in proœm.Iacobin d.verb.in feudũ,n.19.Duar,d.c. 4.n.Hattyser.d.c.4.n.8.in fin. Vult.d.c.8.n.21. qui multas refert auctoritates,Bodin.lib.1. de Republ,c.10 p.184.Non tamen dubitamus,

quo

quo minus unus alterius vasallus, alterius ligius esse queat. Dd. in suprà allegatis locis. Aluar. divis. 12. n. 22. Bodin. d.cap. 10. pag. 181. & seq. Diß. Vulteius in d c.8.n.22. cujus rationi ex adductis in th.10. suprà satisfieri potest.
b. Vulteius d.c.8.n.22. (p.297.) Dd. ferè communiter dissentiunt, quemadmodum videre est ex Bald.in 7.divis. Aluar. in divis. 13. Curtio par. 1.c.8.n.23.& alijs.

XVI.

Ab adjuncto dignitatis feudum vel nobile est, vel ignobile. Nobile est, quod conceditur alicui ab eo, qui habet potestatem & voluntatem nobilitandi: Ignobile, quod conceditur sine fine nobilitandi.

Vulteius in exegesi feudali, p.24 & lib. 1. de feudis, c.8.n.9. ubi communes Dd. definitiones examinat & refutat. Vide, post Bl. & Ias. in divis. 10. Aluar. in divis. 2. qui Burgense vocat feudum ignobile. Iacobin: de S. Georgio, d. verb: in feudum, n.24. Rebuffus divis. 3. Zas. par. 2.n.2. Duar. c.4.n.8. Borcholt. 4.n.15. Rosenthal. c.2. conclus. 3. Nec illos audiendos putamus, qui hujus divisionis quatuor membra faciunt, dum feudum aliud nobile, aliud minus nobile, aliud aliqualiter seu mediocriter nobile; aliud deniq; non nobile, seu ignobile constituunt. Iacob: de Belviso, in proœm: feudor: Iacobi: de S. Georgio, d. verb: in feudum, n. 24. Præpositus divis. 2. Ias: divis: 10. Alvarott: divis: 21. Laudensis in c. vn. n. 55. de his, qui feudum dare poss. Iohan: Andrea in addition: ad Specul. in rubr. de præscription: ubi communem dicit. Rebuffus d. divis. 3. Nam hæc quatuor membra omnia in nostrâ bimembri rectè comprehenduntur. Majus enim & minus non constituunt diversas species. l. fin. de fundo instructo, vel instrum: leg. & quemadmodum, quod optimum est, id quoq; bonum est. l. ubi autem 75. in princ. de V. O ita etiam qui modicè nobilis est, nobilis rectè dicitur Zas. part. 2.n.2. præsertim verò eam ob causam, quòd illorum sententiam probamus, qui feudum non aliter nobilitare asserunt, quàm si concedatur ab eo, qui & potestatem & voluntatem nobilitandi habeat.

Et hæc de definitione & divisionibus in genere dicta sint: specialia in sequentibus disputationibus explicabuntur accuratiùs.

FINIS.